

การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนของโซ่อุปทานปลาสวยงามของไทย
ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
The Create a Sustainable Competitive Advantage of the Ornamental Fish
Supply Chain in Thailand under the Asean Economic Community (AEC)

กนกพัชร์ วงศ์อินทร์อยู่

สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
kanokpatch@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมและบริบทของโซ่อุปทานปลาสวยงามของไทย 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนของโซ่อุปทานปลาสวยงามของไทยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโซ่อุปทานปลาสวยงาม เช่น ผู้เพาะเลี้ยง, ผู้รวบรวม, ผู้ส่งออก, ร้านค้าปลีก, ลูกค้า, นักวิชาการ ทั้งจากภาครัฐและภาคการศึกษา จำนวน 30 คนพื้นที่ศึกษาวิจัย คือ จังหวัดราชบุรีและนครปฐม ระยะเวลาศึกษาวิจัย 1 ปี โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก, การประชุมกลุ่มย่อย และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) สภาพแวดล้อมและบริบทของโซ่อุปทานปลาสวยงามของไทยพบปัญหาสำคัญทั้งจากผู้เพาะเลี้ยง, ผู้รวบรวมและผู้ส่งออก เช่น ผู้เพาะเลี้ยงไม่จดทะเบียนเป็นฟาร์มมาตรฐานและไม่รวมกลุ่มกันทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองราคา, ผู้รวบรวมขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและมีเงินทุนหมุนเวียนต่ำ, ผู้ส่งออกมีระบบการจัดการภายในบริษัทไม่ได้มาตรฐานและการประสานงานกับภาครัฐมีน้อย 2) แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืนของโซ่อุปทานปลาสวยงามของไทย มุ่งเน้นให้ความสำคัญในด้านการสร้างคุณค่า เพิ่มคุณค่า เป็นสิ่งที่ทำได้ยากต่อการลอกเลียนแบบและไม่สามารถทดแทนได้โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์, ผลิตภัณฑ์, การบริหารจัดการ, โลจิสติกส์, สารสนเทศ, องค์กรความรู้, นโยบาย และการบูรณาการซึ่งต้องนำองค์ประกอบทั้งหมดมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโซ่อุปทานปลาสวยงามของไทยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและเป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน, โซ่อุปทานปลาสวยงาม, ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

This study proposed 1) To explain the environment and context of ornamental fish supply chain in Thailand 2) To create the strategies of sustainable competitive advantage of ornamental fish supply chain in Thailand. The sample was stakeholders in ornamental fish supply chain such as farmers, collectors, exporters, retailer shops, customers, and academicians from government and academic institute including 30 peoples. The study areas were Ratchaburi and NakhonPathom provinces then the duration of study through 1 year. The research methodology was qualitative methods i.e. in-depth interview, focus group, and literature reviews.

This study can concluded 1) The environment and context of ornamental fish supply chain in Thailand emerged many problems from farmers, collectors, and exporters such as farmers who refused to register the standard farms and to corporate for price negotiation, collectors who lack of the English communication skill and the working capital, exporters who appeared the low standard of internal management system and disassociated with government. 2) Approaches to create strategies of

sustainable competitive advantage of ornamental fish supply chain in Thailand focused on value creation and value added, rare items, difficult to imitation, and irreplaceable. They combined the important elements i.e. human resource, product, management, logistics, information, knowledge, policy, and integration. All elements apply to develop ornamental fish supply chain in Thailand for the development of valuable and unique local knowledge which created to sustainable competitive advantage.

Keywords: sustainable competitiveness advantage, ornamental fish supply chain, Asean Economic Community